

dise kantide asemele Toompä krundi peale lasina ääre sai pandud. Eht kiil kogudus sel aéal alles weike oli sai siiski ehitus palju suuremalt ja kaunimalt käsile wõetud, et mõnelegi, kes usmata oli, lootust südamesse kinnitas, seda kirikut walmis ehitud iial näha saada.

See mees, kes kogu seda ehitust seestpoolt üks-aawalt tüki wiisi oli oma pea aru järele ülesse sehkendanud, oli arhitekt (ehitajameister) Akadeemikus herra Oto Hippus. Imetspanemise wäärt lae ehitus üle kogu suure ruumi on üks kuulus meistri tüü, mis kõiki ehituse tundjaid tema wäga kunstlikult kokku seatud ehituse pärast oma poole on tõmband. Seda kunstliku tööd ehitas armastusest sunnitud oma isamaa linna Tallinnale, kuulus tutaw prohweßer arhitekt herra Rudolff von Bernhardt, kes praegu Peeterburgis ehituse kooli direktor on. See muister sest laealuselt on praegu weel Eestimaa kunstkambris (Museum) näha. Kogu see kirik sai arhitekturi herra Rudolff Rnüsperi juhatusel al ülesse ehitud.

Raha puuduse pärast pidi aga ehitus peagi seisma jääma. Kui aastal 1863 ehitus jälle tubli oli käsile wõetud ja katuse alla sai, oli siis selle linna uhtus juba wäljapoolt walmis. Aga et kirik seestpoolt ka pidi walmis saama tehtud, puu-

dus kogukonnal selle tarwis jõudu. Abi palumised kuulutati linnas ja maal, lahkeid süddameid ja käeji lahti tegemisele. Raenatus, korjandus ja kingid aitawad ehitust seitseme aasta pärast lõpetorrade ja nõnda tõusis see kena ehitus oma kahe torniga n'agu üks uus tõetunnistus Tallinnas, selle peale uhtusega wõib näidata, kaugele nähtawalt ülesse.

Jõulu kuu 20 pääwal aastal 1870 sai ta sisseõnnistud, pärast seda kui kogudus weel wiimist forda ja temaga ühes, wõerad puu-kirikusse, mis häda pärast oli ehitud, kokku oliwad kogunud, selle altari pealt Kaarli koguduse õpetaja E. Bergwiiz weel wiimist forda selle paigaga Jumalaga jättis, kus kogudus siamaale oli Jumala tenistust pidanud. Pärast seda andis kiriku riistad õpetajate ja konwendiliikmete kätte ja liituse ja tänulauluga läks kogudus Eestimaa kindral-supertendi Schulzi järele uue kiriku poole, selle usse ees Suuru praus Berg kogudust kõnega wastuwõttis, ja nüüd andis patroon F. von Zur-Mühlen wõtme kindral-supertendi kätte, kes Jumala nimel ussed lahti tegi ja kogudust sisse kutsus. Kirikus helises Normani tehtud uus oril wastu ja teretas kogudust. Kirik oli seest seks pühaks kauniste ehitud ja liigutas sisse astujate süddamid. Pärast koorilaulu helises